

OBETO IZATEKOTAN

Afrika'ko errixka baten jaio nintzan dirala ogeta bi urte. Errixka polita bezain umoretsua zan eta jentea gauza gitxi-gaz bizi arren, alaia.

Gure etxeko ormak basa ta buztinagaz egiñak ziran eta teillatua palma-ondotik artutako adar leortuz eraiki gendun.

Nire sendia bizi zan lurraldea ez zan euritsua, baiña noizean bein egiten eban euri-zaparrada bat edo beste.

Amar urte bete nebazanean leorte gogor batek artu ginduzan bere magalean eta eguntara ezker ez dau barriro euririk egin.

Urte atantxe asi zan kalbarioa gure errixkan, andik amabost kilometrorra egoan ur-pozu batera joan bear giñan ur-billa eta azken zanak ez eban jasoten ur-tanta bat be.

Lurra ez zan leen baizen emonkorra eta gosetearen age-rraldia ezin bestekoa gendun. Ume txiki asko asi ziran ilten eta euren amen begiak asi ziran tristuraz lausotzen, negarra aurpegian beera joiala, tristura nagusitu zan gure errixkan.

...

Gure naigabeak ez ziran or amaitu. Alboko errialdearekin gudan asi giñan. "Eriotza" nagusitu zan an-or emen eta erbesteratuen bide luzeari asiera emon eutsoen.

Momentu baten neure buruaru galdetzen neutsan: Zer-gaitik urten bear dausku danak txarto? Erantzuna aurkitzea ez da bat be erraza.

Batzuk uste eban jainkoak gure aurka jarri zirala, beste batzuk uste eban espiritu txarrak nagusitu zirala mundu guztiaren gainean.

Nik neuk uste neban zoritxar ori etorri bearrekoa zala, alan bearrez, eta etorri zan moduan joango zala. Egia esan, ori uste eban bakarra nintzan, baiña tira, zer egingo jako ba... bizi-moduak aurrera darrai eta ezin dogu beti negarrez jardun.

Nire adiña euken asko eta asko asi ziran errixkatik alde egiten. Beste erri aundiago batzutara joiazan an obeto izateko asmoz.

...

Neuk be burua bero neukan erbesteratzeko ideiregagaz, baiña gurasoak eta arreba txikiak itzalezko penea emoten eusten, lurralde illotz aretan bakar-bakarrak itzi bear nebalako. Izango ete ziran gai bizimoduari aurre egiteko? Arreba oso txikia zan eta gurasoak ez egozan euren one-nean.

Lagunak ekin eta ekin ebilkidazan eurakaz joateko esanez. Orrek nire barruan ezin-egon bat sortarazi eban eta ez nekian zer egin. Bildur nintzan.

"Leen mundura joan bear dogu, irugarren mundua atzean itzita", esaten eusten. Eta nik ez nekian ainbeste mundu egoanik. Leena eta irugarrena izan ezker, bigarren bat be egon bear zan, beraz iru mundu ba-egozan gitxienez.

A bai kilika larria! Urdailak kirri ta korro erantzuten eustan, baiña txarrena au zan: Nik ez nebala iñor ezagutzen leenengo mundu orretan, beintzat aolkua emoteko iñor.

Guda asi-aurretik ba-egozan lenengo mundutik etorritako lagunak, baiña orain guztiak alde egin dabe.

Bart gurasoakin izan neban batzarra neukaz asmoen barria emoteko eta uste neban baiño obeto artu eban: Ama asi zan negar-zotinka, baiña nire ustea ta asmoa ori ba'zan, berak onartzen ebala adierazi eustan; aitak nai nebana egiteko esan eban eta arreba txikiak ezer ez eban esan, ba-ekian jakin be nire egitasmoen barria. Bere biotz nimitioan ara ta ona ebillen, barriro ikusiko ete nauanaren zalantza. Bere erantzuna mutua izan zan eta nik baiezko lez artu neban.

...

Beste arazo bat aurkeztu zan, ordura arte kontuan izan ez genduana. Dirua bear ei genduan mundu barrira joan aal izateko eta nondik asi dirua batzen? Dirua ez zan azten zugazetan ezta orri-azpietan.

Lagun-taldeko "buru-argiak" bere usteak aurkeztu euskuzan. Leenengo pausua bidaia zenbat aterako jakun jakitea zan eta gero asi merezi dauan ala ez auznartzen.

Bi illebe igaro ziran gu eroateko gertu egozanak aurkitu arte. Ordaindu-bearrekoa milla dolarrekoa zan. Nondik aterako genduzan guk milla dolar?

Iparraldean ba-egozan meategi batzuk eta urtebete lan gogor egin ezker, lortu geinkela diru-kopuru ori, esan euskuen.

...

Uste baiño luzeagoa zan ametsa burutzea, baiña egozgorrak giña eta lanean asi giñan jo ta ke.

Urtea luze egin jakun eta leen argal egon ba'giñan, orain ez giñan ikusi be egiten.

Itzuli giñan gure gidariengana, ordaindu gendun esandakoa eta ez jakun besterik gelditzen itxarotea baiño.

Illabete barru zan abiatzen giñan egun aundia. Ganera, nik amets egiten neban itxasontzi dotore baten joango giñala leenengo mundura.

Mundu barri onetan zuriak zirala geienak esan euskuen meategian lagun egin genduzan batzuk. Baiña orrek ez ginduzan larregi kezkatzen. Elburua, nirea bein bein, iru edo lau urte lanean egin itxaroten geunkan munduan eta barriro nire errixkara itzultzea zan, sendia bere bear-izanetatik aterateko. Etxe barri bat egin, nekezal-tresnak erosi eta arrebeari ikasketak ordaintzea ziran nire egitasmoetariko batzuk

...

Eldu zan egun aundia. An ez egoan nik uste neban otxa-sontzirik, egur ol batzukaz egindako gauza bat zan.

IPUIN-SARIKETA

Aurrera begiratzan neban eta ama ez dot ainbeste ur ikusi neure bizitza guztian.

Ez nekian uger egiten baiña esan eusten uretara jausi ezkerro ankekaz ikututen dala beea, beraz ez nintzan iñondik iñora itoko. Orrek nasaitu ninduan pitin bat.

Sartu giñan tramankulu aren magalera, jesarlekuak be ez ziran bape erosoak, non oratu be ez egoan dindili-danbala asi ezkerro...

Geroago ta jente geiago etorren eta ni neure baitan kontuak ateratzen asi nintzan: Oneik guztiak ez dira gugaz etorriko! Guzti onein pisuari eutsi al izango ete dautso tramankulu onek?

A ze diru-pilloa irabaziko eban, emen goazanetariko bakotzak milla dólar ordaindu-ostean!

...

Emakume asko ikusten ziran eta geienak aurdun, guztiok giñan gazteak eta gure arpegieta izua ikusi arren, gure biotzetan itxaropena zan nagusi.

Loturak askatu eta or goaz itxaso deritxanaren barrura gau illunean ezetariko argi barik.

Itxaso bare egoan baiña tramankulua asko mugitzen zan.

Alboko batzuk asi ziran botaka. Neu be, areik ikusikeran gorazkoka asi nintzan, baiña ez neban barrua utzitu.

Bidaia amaigabea zan eta guztiok gengoan otzez dardara, barrua utzik genduala eta goseak jota.

Ba-al dozu eztalkirik lepotik botateko? –galdetu neutson buruzagietariko bateri. Ezetz erantzun eustan, aurdun egozan emakumeak zirala aurrerengoak eta ez egoala guztiontzat eztalkirik.

Gu ez gengoan oituta olako otzik jazaten. Andik gitxira etorriko zana jazateko be ez gengoan gertatutik: Itzalezko orrua ateraten eban aizeak eta berealako baten dana asi zan bortizki mogitzen. Arek ez eukan amairik, geroago ta gogorraoak ziran itxasoak aizearekin batera emoten euskuzan zaplastakoak.

Jentea artega egoan, buruzagiak bakarrik eukan lepotik ziztilika gauza gorri bat, beste iñok be ez geunkan ezer lepotik dingillizka, bildurraren kirri izan ezik.

...

Krakadaka asi zan ontzia eta alako baten, braust!!! Erdi bi egin zan eta jendea itxasora!

Zotiña ta olatu-otsa bat egin ziran, anpuluen gatza eta itxaso gazia uztartu ziran. A zan gure amaia! Agur gure egitasmo eta ondo izatekoaren ametsak! A zan leen munduak emoten euskun ongi etorria! Etxean baiño obeto izateko ustez, erioaren atzamarretan jausi gara!

Segundu gutxitan pasau jatan ni jaio nintzanetik eta azken-momenturainoko errebasoa. Nire barruan erruaren agertaldia be izan zan une orretan: Zergaitik ez nintzan pozik egon neukan apurrarekin?

Maitasuna ez jatan faltako eta gauza materialak euki ez arren, bizirik egongo nintzan. Orain ezingo dodaz ikusi etxe barria, uztak, eta arrebea nagusituta.

Beste askok, seguruenik, beste era batera pentsatuko eben: “Errixkan gosez iltearen orde, ariñago amaitu da nire sufrimentua”. Ori be ondo ausnartzeko bizipena da!

Beste askoren antzean, nire kasua ez zan tamaiñu onetarañño irizten: “Obeto izatekoan” itxaropena egia biurtu zedin, besterik ez neban nai. Baiña gauzak sarritan ez dabe norberak uste izandako orren antzik artzen, patuaren tornua saiest-eziña da eta gizakiak konformatu bear dogu daukagunagaz.

...

Urrengo egunetan onako au irakurri geinkean egunkarietan. “Ogei ta amalau afrikatar agertu dira itota Tarifa’ko kostaldean. Oraingoan ez da iñor bizirik gelditu. Gorpu asko desagertu izan arren, itxasoak giza-gaisoen illotzak leorrera jaurtiz jarraitzen dau. Iñok ez daki ziur zenbat joiazan pateran”.

Barrero be ez-bearra nagusitu da etorkiñen artean. Noiz arte?

Asier Legarreta

ZER-BIZKAITARRAI BIZKAIERAZ ALDIZKARIA

Egilea: “Euskerazaleak”

Kudeatzailea: Fernandez’tar Karmele

Idazkolaria: “Euskerazaleak”

Zuzendaria: Olazar’tar Martin (Euskerazaintzakoa)

Idazleak: Atutxa’tar Paul (Euskerazaintzakoa)

Arrinda’tar Anes (Euskerazaintzakoa)

Aldalur’tar Justiñe

Egaña’tar Gotzon

Solozabal’dar Paulin (Euskerazaintzakoa)

Martiartu’tar Iñaki

Latiegi’tar Bixente (Euskerazaintzakoa)

BIZKAITARRAI-BIZKAIERAZ*

ALDIZKARI ONEK
BIZKAI’KO FORU-ALDUNDIAREN
DIRU-LANGUNTZA JASO DAU